

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของ
ผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชลบุรี

RELATIONSHIP BETWEEN ACADEMIC
AFFAIRS ADMINISTRATION AND SCHOOLS
EFFECTIVENESS UNDER THE OFFICE OF
CHONBURI PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA

สุมณฑิรา นียะมะ*
ภารตี อนันต์นาวี**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และประเภทของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี จำนวน 347 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามแบบประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 73 ข้อ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) การทดสอบที (t -test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' method) และวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (r)

* นักศึกษาหลักสูตรวิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ที่ปรึกษาหลัก

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก
3. การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามประเภทของสถานศึกษา
4. การเปรียบเทียบประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อจำแนกตามประเภทของการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามประเภทของสถานศึกษา
5. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี โดยรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง

คำสำคัญ : การบริหารงานวิชาการ/ประสิทธิผลของสถานศึกษา/สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the relationship between academic affair of administrators and school effectiveness under the Office of Chon Buri Primary Educational Service Area, A set of five-rating-Likert-scale questionnaire was used to collect the data. The statistical devices were mean, standard deviation, t-test and One-Way ANOVA. When a statistical significance was found, the pair comparison of Shaffer and Pearson's correlation coefficient would be employed.

The findings revealed that:

1. The academic affair administration of administrators, in general, was rated at a high level.
2. The school effectiveness, in general and in each particular aspect, was rated at a high level.
3. On the comparison of academic administration of administrators, in general, as classified by experience and educational service area were found insignificant difference, while as classified by educational service area, in general and in each particular aspect, were found significant difference at $p < .05$.
4. On the comparison of school effectiveness as classified by experience and educational service area were found statistically insignificant difference, while as classified

by type of school, in general and in each particular aspect, were found statistically significant difference at $p < .05$.

5. The relationship between academic affair administration of administrators and school effectiveness as classified by experience, educational service area, and type of school, in general and in each particular aspect, was rated at a high level.

KEYWORDS : Academic administration/ Schools effectiveness/ Office of Chonburi primary educational service area

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 นับเป็นกฎหมายแม่บทของการศึกษา เน้นให้เกิดการเรียนรู้โดยจุดเน้นของการศึกษาไทยในปัจจุบันนั้น กระทรวงศึกษาธิการต้องการพัฒนาเยาวชนสู่ศตวรรษที่ 21 การศึกษามุ่งพัฒนาคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม ให้มีความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นหน้าที่พลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในระบอบการปกครองประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐานรวมทั้ง เจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) สถานศึกษาเป็นหน่วยงานหรือสถาบันทางสังคมที่ถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อสนองความต้องการของสังคมในการจัดการศึกษา การปฏิบัติงานของสถานศึกษาประกอบด้วยภารกิจ 4 ด้าน 1) ด้านบริหารงานวิชาการ 2) ด้านบริหารงานบุคคล 3) ด้านบริหารงบประมาณ 4) ด้านบริหารทั่วไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญที่สุดสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นงานที่จะต้องปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จ และความสามารถของผู้บริหาร งานวิชาการเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุดด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจที่สำคัญยิ่งสำหรับโรงเรียนการปฏิบัติงานวิชาการอย่างมีคุณภาพของบุคลากร แสดงถึงประสิทธิภาพของการบริหารโรงเรียนที่จะส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพที่พึงปรารถนาตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

รายงานผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (NT) ปีการศึกษา 2551 พบว่านักเรียนช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนในช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต้องปรับปรุงในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) และทักษะการคิด อยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุงสูงมาก (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1, 2552ก, หน้า 86) และในปีการศึกษา 2552 พบว่านักเรียนช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนที่ต้องปรับปรุงคือสาระการเรียนรู้ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ และคะแนนเฉลี่ยภาคปฏิบัติ

การเขียนภาษาไทย การอ่านออกเสียง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี, 2552 หน้า, 123) แสดงให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (NT) ของนักเรียนได้มีแนวโน้มต่ำลงซึ่งถือว่าเป็นปัญหาใหญ่ที่ต้องนำมาพัฒนาและเป็นปัญหาที่สำคัญที่ต้องหาทางแก้ไข ให้มีคุณภาพดีขึ้นต่อไป สภาพเช่นนี้จึงอาจสรุปได้ว่าเกิดจากปัญหาการบริหารงานทางวิชาการโดยมีการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นหลักประกันสำคัญที่สุดที่ทำให้สถานศึกษามีความมั่นคงและมีคุณภาพ คือ ประสิทธิภาพของสถานศึกษา จะเป็นการพิจารณาได้ว่าสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพหรือไม่นั้นมักจะพิจารณาที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผู้บริหารโรงเรียนประสบปัญหาข้อจำกัดจำนวนมากทำให้คุณภาพนักเรียนอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจนักโดยเฉพาะด้านพฤติกรรมกรการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลสัมฤทธิ์ต่อคุณภาพของโรงเรียนส่วนใหญ่ให้ความสนใจงานวิชาการน้อยเกินไป กระบวนการติดตามการใช้หลักสูตรไม่เป็นระบบไม่มีความคิดสร้างสรรค์ไม่กล้าตัดสินใจทำอะไรใหม่ๆ ขาดความรู้และทักษะในการบริหารจัดการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ (วิทยากร เชียงกูล, 2542, หน้า 144-146) และในงานวิจัยของธีระ ฤฎะเจริญ (2545) ได้ศึกษา สภาพและปัญหาการบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในประเทศไทย พบว่า สถานศึกษามีศักยภาพในการรับการกระจายอำนาจการบริหารค่อนข้างมาก แต่ศักยภาพด้านการบริหารวิชาการอยู่ในระดับท้ายสุด ส่วนด้านการบริหารทั่วไปอยู่ในระดับแรก และผลงานของสถานศึกษาจะเป็นอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษาเป็นส่วนใหญ่ โดยสถานศึกษาที่มีคุณภาพดีมักจะเป็นสถานศึกษาที่ผู้บริหารสนใจงานวิชาการและอยู่ปฏิบัติหน้าที่ความรับผิดชอบที่สถานศึกษามากซึ่งสอดคล้องกับ พนม พงษ์ไพบูลย์ (2547) ได้ชี้ให้เห็นเพิ่มเติมว่า “การยกระดับคุณภาพการศึกษาในอนาคต เราต้องฝากความหวังไว้ที่ผู้บริหารมากเพราะว่าผู้บริหารเป็นผู้นำงานวิจัยทั้งหลายชี้ชัดเจนว่า ความสำเร็จในการพัฒนาการศึกษาในสถานศึกษาแต่ละแห่งกว่าร้อยละ 50 เป็นผลเนื่องมาจากผู้บริหาร”

จากสภาพปัญหาด้านการจัดการศึกษาและการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา น่าจะมีสาเหตุที่สอดคล้องกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี ปีการศึกษา 2553 ว่าผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิผล ได้มากน้อยเพียงใด มีปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารงานอย่างไร ทั้งนี้ผลจากการศึกษาครั้งนี้สามารถใช้เป็นแนวทางหนึ่งที่จะนำมาปรับปรุงพัฒนาหรือสนับสนุน การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีให้มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ตลอดจนผู้มีส่วนที่รับผิดชอบหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ได้นำข้อมูลจากการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ซึ่งมุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี โดยมีความมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อศึกษา เปรียบเทียบ และศึกษาความสัมพันธ์

ของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี โดยจำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และลักษณะของโรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี ปีการศึกษา 2553 ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 347 คน คิดเป็นร้อยละ 100

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี ซึ่งได้แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ประสบการณ์ในการบริหารงานวิชาการ เขตพื้นที่การศึกษา และประเภทของสถานศึกษา แบบสอบถามแบบเลือกตอบ 3 ข้อ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกเป็น 8 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนาการเรียนรู้อ 3) ด้านการวัด ประเมินผล และการเทียบโอนผลการศึกษา 4) ด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 5) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งการเรียนรู้ 7) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 8) ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ประกอบด้วยข้อคำถาม 53 ข้อ และตอนที่ 3 แบบสอบถามวัดประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยพิจารณาองค์ประกอบ 4 ประการ ได้แก่ 1) ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 2) ความสามารถในการพัฒนาทัศนคติทางบวกของนักเรียน 3) ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียนได้เป็นอย่างดี 4) ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วยข้อคำถาม 20 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับเครื่องมือนี้ผู้วิจัยได้นำความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่านได้พิจารณาเพื่อให้ข้อเสนอแนะแก้ไข ปรับปรุง และนำไปทดลองใช้กับครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจากสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี จำนวน 30 คน และนำแบบสอบถามทั้ง 30 ฉบับ ไปหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่น การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยขอหนังสือจากบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีทั้ง 3 เขต การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาคำตอบในการศึกษาค้นคว้า และทดสอบสมมติฐานได้แก่ คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที (t-test) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' Test) และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) แล้วทำการแปลผลและนำเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยายความเรียง

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัย ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีสรุปผลได้ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาชลบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก จำนวนทั้งหมด 8 ด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ด้านการบริหารจัดการวิชาการและด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งหมดจำนวน 4 ข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านความสามารถแก้ปัญหาภายในโรงเรียน ด้านความสามารถพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวกนักเรียน ด้านความสามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ตามลำดับ และลำดับสุดท้ายคือด้านความสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

3. การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และประเภทของสถานศึกษา

3.1 การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี มีการบริหารงานวิชาการด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี

3.2 การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี จำแนกตามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยรวมและด้านหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการวิชาการ ด้านการวัดประเมินผล และการเทียบโอนผล ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบรายคู่พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 และผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 มีการบริหารงานวิชาการมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 เมื่อเปรียบเทียบรายคู่ พบว่า

ด้านหลักสูตร จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา พบว่า เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 2 กับผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 มีการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 มีการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตร มากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3

ด้านการบริหารจัดการวิชาการ จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา พบว่า เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 2 กับผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 มีการบริหารงานวิชาการด้านการบริหารจัดการวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 มีการบริหารงานวิชาการด้านการบริหารจัดการวิชาการ มากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3

ด้านการวัดประเมินผล และการเทียบโอนผล จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 1 เขต 2 และเขต 3 มีการบริหารงานวิชาการด้านการวัดประเมินผล และการเทียบโอนผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 1 และเขต 2 มีการบริหารงานวิชาการด้านการวัดประเมินผล และการเทียบโอนผล มากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3

ด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา พบว่าเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 2 กับผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 มีการบริหารงานวิชาการด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 มีการบริหารงานวิชาการ ด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา มากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3

ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา พบว่าเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 2 กับผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 มีการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 มีการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรีเขต 3

3.3 การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี จำแนกตามประเภทของสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. การเปรียบเทียบประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และประเภทของสถานศึกษา

4.1 ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อจำแนกตามด้านความสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ด้านความสามารถพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวกนักเรียน ด้านความสามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม และด้านความสามารถแก้ปัญหาภายในโรงเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ น้อยกว่า 5 ปี ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ 5 - 10 ปี และผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ มากกว่า 10 ปี แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.2 ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี จำแนกตามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านความสามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม มีประสิทธิผลของสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ด้านความสามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมจำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษาเป็นรายคู่พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 1 กับผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3 มีประสิทธิผลของสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 1 มีประสิทธิผลของสถานศึกษามากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3

4.3 ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี จำแนกตามประเภทของสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีจากการศึกษา ว่าโดยรวมและรายด้านพบว่าการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อยู่ในระดับสูง

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของสถานศึกษา พบว่า

1. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี โดยรวมและรายด้านส่วนมากอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ด้านการบริหารจัดการวิชาการและด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามลำดับซึ่งสอดคล้องกับของผลการวิจัยของ ละเมียด คำแหง (2547) พบว่า สภาพและปัญหาการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการจัดการเรียนรู้ ผลการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จรรย์ ชันทะสีมา (2544) พบว่าการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา จังหวัดน่าน ผู้บริหารได้ดำเนินการบริหารงานวิชาการด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากเช่นกัน

2. ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านความสามารถแก้ปัญหาภายในโรงเรียน ด้านความสามารถพัฒนาให้นักเรียนให้มีทัศนคติทางบวกนักเรียน ด้านความสามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ตามลำดับและลำดับสุดท้ายคือ ด้านความสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ซึ่งสอดคล้องกับธนรัชต์ บุรีสูงเนิน (2544, หน้า 91) ที่พบว่าผลการศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนได้มีการพัฒนาในทุกๆ ด้าน เพื่อนำประสิทธิผลในการจัดการศึกษาอย่างแท้จริง โดยพยายามสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่บุคลากรทุกฝ่ายเกี่ยวกับโครงสร้างของการบริหารโรงเรียน โดยพิจารณาจาก

ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และสามารถพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ตลอดจนสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก รวมทั้งสามารถแก้ปัญหาภายในโรงเรียน จนทำให้เกิดความพอใจในการทำงาน ซึ่งเป็นการมองประสิทธิผลในภาพรวมทั้งระบบ

3. การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงานวิชาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และประเภทของสถานศึกษา

3.1 การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี โดยรวมและรายด้านจำแนกตามประสบการณ์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ น้อยกว่า 5 ปี ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ 5 - 10 ปี และผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธนรัชต์ บุรีสูงเนิน (2544, หน้า 93) พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์น้อยและประสบการณ์มาก โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ อาจกล่าวได้ว่า ประสบการณ์ไม่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน

ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี มีการบริหารงานวิชาการด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี สอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2545, หน้า 20) ที่กล่าวว่า การพัฒนาอย่างต่อเนื่องความสามัคคี ความร่วมมือของบุคลากรและผู้เรียนการสนับสนุนต่างๆ รวมทั้งความสัมพันธ์อันดีของผู้ปกครองและชุมชน และองค์กรต่างๆ เป็นการสร้างความเข้มแข็งด้านวิชาการของสถานศึกษาอันส่งผลต่อความสำเร็จของผู้เรียน

3.2 การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี จำแนกสำนักงานตามเขตพื้นที่การศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐาน สอดคล้องกับผลการวิจัยของโกศล กิตินรินทร์กุล (2543, หน้า 38) สถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่การศึกษาต่างกัันน่าจะมีผลต่อการปฏิรูปการศึกษาของสถานศึกษา

ด้านหลักสูตร จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่พบว่าเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 กับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 มีการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 มีการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตร มากกว่าผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 สอดคล้องกับการวิจัยของ บรม เวชส์สธ (2541) ได้ศึกษาการพัฒนาโรงเรียนตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญ เขตการศึกษา 11 โดยภาพรวมอยู่ในระดับและเมื่อพิจารณาจำแนกตามที่ตั้ง พบว่ามีการพัฒนาอยู่ระดับมาก

ด้านการบริหารจัดการวิชาการ จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่พบว่าเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 กับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 มีการบริหารงานวิชาการด้านการบริหารจัดการวิชาการ แตกต่างกัน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 มีการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารจัดการวิชาการ มากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 สอดคล้องกับผลการวิจัยของจิตติชัย จุฑาพรธนาชาติ (2539, หน้า 192) ได้ศึกษาพบว่าสถานที่ตั้งของโรงเรียนประถมศึกษา สภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน

ด้านการวัดประเมินผล และการเทียบโอนผล จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 1 เขต 2 และเขต 3 มีการบริหารงานวิชาการด้านการวัดประเมินผล และการเทียบโอนผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 1 และเขต 2 มีการบริหารงานวิชาการด้านการวัดประเมินผล และการเทียบโอนผล มากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3 สอดคล้องกับชูศรี ถนอมกิจ (2550) พบว่า การบริหารงานวิชาการด้านการวัดประเมินผล มีความแตกต่างกันอันเนื่องมาจากการแบ่งการบริหารออกเป็นเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาแต่ละแห่งถูกกำหนดให้อยู่ในเขตพื้นที่การศึกษาตามสภาพภูมิศาสตร์ซึ่งความแตกต่างนี้ย่อมส่งผลต่อการจัดการการศึกษา

ด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่พบว่าเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 2 กับผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 มีการบริหารงานวิชาการด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 มีการบริหารงานวิชาการด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา มากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 สอดคล้องกับแนวความคิดของ อีระ ระบุเจริญ (2547, หน้า 159) การประกันคุณภาพจึงเป็นการให้สัตยาบันกับผู้ปกครอง ชุมชน หรือสังคมในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักถึงเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นระบบที่สร้างความมั่นใจในสถานศึกษาว่า สามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานที่กำหนดไว้

ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่พบว่าเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 2 กับผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 มีการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 มีการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรีเขต 3

3.3 การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี จำแนกตามประเภทของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนประถมศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษาต่างก็มีการกิจในการปฏิบัติตามแผนนโยบาย

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) ทุกเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จึงมีนโยบายให้สถานศึกษาพัฒนาการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและความคาดหวังของชุมชนโรงเรียนแต่ละแห่ง มีแนวทางในการจัดการสอนเป็นแนวเดียวกันหมดทั่วประเทศ

4. การเปรียบเทียบประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และประเภทของสถานศึกษา

4.1 ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี ได้มีการจัดอบรมให้ความรู้กับผู้บริหารสถานศึกษา ในด้านการบริหารงานวิชาการอย่างสม่ำเสมอโดยเท่าเทียมกัน ผู้บริหารไม่ว่าจะมีประสบการณ์ในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันก็สามารถปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับเป็นอย่างดี สอดคล้องกับแนวคิดของอังกูร อ้วนพรหมมา (2549) พบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่อยู่ในสถานศึกษา ที่ผู้บริหารมีประสบการณ์ในการบริหารแตกต่างกัน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4.2 ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี จำแนกสำนักงานตามเขตพื้นที่การศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนโยบายพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) ที่มีนโยบายให้สถานศึกษาพัฒนาการจัดการเรียนศึกษาให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและความคาดหวังของชุมชน ผู้บริหารทุกคนจึงมีแนวในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญซึ่งเป็นแนวเดียวกันทั้งประเทศ สอดคล้องกับ สุกุล กังวาลไกล (2542) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มที่ 1 และผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มที่ 2 มีประสิทธิผล การบริหารงานโรงเรียนไม่ต่างกัน

4.3 ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี จำแนกตามประเภทของสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษาประเภทโรงเรียนประถมศึกษา มากกว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษาประเภทขยายโอกาส ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาที่มีการเปิดการสอนในระดับแตกต่างกัน มีการบริหารจัดการศึกษานุเคราะห์ นักเรียน ชุมชน วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เทคโนโลยี อาคาร สถานที่และสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน ตลอดจนปรับเปลี่ยนวิธีคิดใหม่ให้สอดคล้องกับสังคมและวิถีชีวิตที่เปลี่ยนไป ทำให้ประสิทธิผลของสถานศึกษาแตกต่างกันไปด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 39-40) สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพงษ์ ศรีโสภภาพ (2550) พบว่าการเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนของรัฐสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่มีประเภทของโรงเรียนต่างกัน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี จากการศึกษาค้นคว้า พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา อยู่ในระดับสูง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จบรรลุตามเป้าหมาย และประสิทธิผลของสถานศึกษาจะเกิดขึ้นได้จะต้องมีผู้บริหารสถานศึกษาที่ให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการ มีความสามารถในการบริหารจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล สอดคล้องกับภารดี อนันต์ธานี (2546) กล่าวว่า ประสิทธิผลของโรงเรียน หมายถึง การที่โรงเรียนสามารถจัดการศึกษาให้สำเร็จโดยสามารถผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้และครูมีความพึงพอใจในการทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของธนรัชต์ บุรีสูงเนิน (2544) ได้ทำการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตตะวันออก มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการประยุกต์ใช้

เพื่อให้การบริหารงานโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี ดำเนินการบริหารงานและจัดการศึกษาไปอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ได้ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนควรได้รับการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโดยเฉพาะด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรจัดให้มีการอบรม ประชุม สัมมนา หรือจัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ตลอดจนมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

1.2 ด้านการพัฒนาการเรียนรู้อย่างส่งเสริมให้มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้เพียงพอ และควรส่งเสริมให้มีการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้หลักการใช้จริงอย่างต่อเนื่อง

1.3 ด้านการวัด ประเมินผล และการเทียบโอนผลการศึกษา ควรส่งเสริมให้มีการวิเคราะห์และปรับปรุงเครื่องมือวัดผลเพื่อพัฒนาให้เกิดการเรียนรู้อยู่เสมอและมีการพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง

1.4 ด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้การสนับสนุนให้มีการจัดการเผยแพร่มาตรฐานคุณภาพ ให้ชุมชนทราบถึงการรองรับมาตรฐานการศึกษา สนับสนุนการมีส่วนร่วมและประสานความร่วมมือจากชุมชน

1.5 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรเตรียมสื่อเทคโนโลยี โปรแกรมช่วยในการจัดการเรียนรู้ และนวัตกรรมการเรียนรู้อย่างต่าง ๆ ให้รวดเร็วและเพียงพอกับความต้องการของผู้เรียนและครูผู้สอน สนับสนุนงบประมาณรวมทั้งสนับสนุนการศึกษาต่อที่สูงขึ้นของบุคลากรเพื่อให้สามารถใช้สื่อและเทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.6 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมครูให้มีการสำรวจและจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายใน

และภายนอกส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

1.7 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน สนับสนุนงบประมาณและอำนวยความสะดวก และให้ความช่วยเหลือครูในการจัดทำรายงานผลการวิจัย การสร้างเครื่องมือในการทำวิจัย และการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.8 ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชนให้มีความร่วมมือกับทุกกิจกรรมของสถานศึกษา เพราะภาพความสำเร็จของโรงเรียนคือ เป็นสถานศึกษาขั้นดี มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับของชุมชน มีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่อบอุ่นปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนรู้

2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี

2.1 ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างความพร้อมด้านปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกอย่างเพียงพอ อาคารสถานที่ บรรยากาศสิ่งแวดล้อมเหมาะสม มีบุคลากรที่มีคุณภาพ มีการจัดกิจกรรมหรือโครงการเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รวมทั้งส่งเสริมให้นักเรียนมีผลการเรียนดี เพื่อพัฒนาศักยภาพให้สามารถแข่งขันทักษะทางวิชาการกับโรงเรียนอื่น ๆ ได้

2.2 ความสามารถในการพัฒนาทัศนคติทางบวกของนักเรียน ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดให้มีกิจกรรมทางวิชาการที่หลากหลายเพื่อให้นักเรียนได้แสดงออกซึ่งความรู้ ความสามารถ ทำให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียน

2.3 ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียนได้เป็นอย่างดี ผู้บริหารควรมีวิธีการแก้ปัญหาภายในโรงเรียนอย่างประนีประนอมโดยเน้นวิธีการสมานฉันท์ สร้างความสามัคคีของบุคลากรในโรงเรียนเป็นสำคัญ เมื่อเกิดปัญหาภายในโรงเรียนผู้บริหารควรใช้การระดมความคิดเห็นจากทุกฝ่ายเพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างผู้บริหารกับคณะครูในการแก้ปัญหาต่างๆ

2.4 ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ผู้บริหารโรงเรียนในยุคปฏิรูปการศึกษาการบริหารโรงเรียนต้องคำนึงวิสัยทัศน์ เป้าหมาย ผู้บริหารและครูจะต้องมีบทบาทสำคัญต่อการปรับตัวอย่างไม่หยุดนิ่ง ต้องพยายามปรับปรุงองค์การ รูปแบบการบริหารงานและการดำเนินงานต่างๆ ให้มีความคล่องตัวต่อการปฏิบัติงาน ผู้บริหารและครูต้องเป็นนักพัฒนา ริเริ่มสร้างสรรค์ให้เกิดสิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ ครูสภา ลาดพร้าว.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). การประกันคุณภาพของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ครูสภา ลาดพร้าว.

_____. (2546). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

- โกศล กิตินันต์รฎกุล. (2543). การศึกษาปัญหาแนวทางแก้ไขการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จรรย์ ชันทะสีมา. (2544). การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษา จังหวัดน่าน. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันราชภัฏอุดรดิตถ์.
- ชูศรี ถนอมกิจ. (2550). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จิตติชัย จุฑาพรรณชาติ. (2539). ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของการติดตามงานประกันประสิทธิผล ของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 12. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธนรัชต์ บุรีสูงเนิน. (2544). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตภาคตะวันออกเฉียง. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธีระ รุญเจริญ. (2547). รายงานการวิจัยเรื่อง สภาพปัจจุบันและปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- บรม เวชัสส์ถ์. (2541). การพัฒนาโรงเรียนตามนโยบายการปฏิรูปการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พนม พงษ์ไพบูลย์. (2547). รวมกฎหมายการศึกษา: เข้าสู่โครงการใหม่ กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2546). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา, 15(1), 95-110.
- ละเมียด คำแหง. (2547). สภาพและปัญหาการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี ที่ได้รับการประเมินภายนอก ปีการศึกษา 2546. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สกุล กังวาลไกล. (2542). ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สมพงษ์ ศรีโสภภาพ. (2550). ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนของรัฐสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลนครเขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรีเขต 1. (2552ก). รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน NT.
ชลบุรี: หน่วยศึกษานิเทศก์.
- อังกู อ้วนพรหมมา. (2549). สภาพ ปัญหา และประสิทธิผลการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาการ
บริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

